

28.11.2017

לכבוד	לכבוד	לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבליט	מר ניסן סלומינסקי	גב' איילת שקד
היועץ המשפטי לממשלה	יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט	שרת המשפטים
בפקס: 02-6467001	בפקס: 02-6753199	בפקס: 02-6285438

שלום רב,

- ד ח ו ף -

הנדון: דחיית ההצעה להעלאת האגרה בגין עתירות המוגשות לבג"ץ ע"י פלסטינים תושבי

השטחים הכבושים

הרינו לפנות אליכם בעניין הנדון, כדלקמן:

1. בהתאם לפרסומים בתקשורת, מחר (29.11.2017) תעלה בוועדת החוקה חוק ומשפט הצעה לפיה תגדל האגרה המשולמת לבית המשפט בגין "עתירות לבית המשפט הגבוה לצדק על ידי מי שאינו אזרח ישראלי או בעבור מי שאינו אזרח ישראלי, מלבד עתירה לעלייה או לקבלת אזרחות".
2. המטרה המוצהרת של העלאת סכום האגרה, כפי שהופיעה באותם פרסומים, היא להפחית בצורה משמעותית את מספרן של העתירות המוגשות על ידי אזרחי או לטובת פלסטינים תושבי השטחים הכבושים, כך שעבורם סכום האגרה יהיה 5,400 ש"ח, זאת במקום 1,794 ש"ח, הסכום הקבוע כיום בתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007.
3. כל מטרתה של ההצעה שבנדון היא למנוע הגנה על זכויות יסוד של פלסטינים החיים תחת כיבוש. הצעה זו פוגעת בזכות לשוויון, שהרי תכליתה היא לחול בעיקר על עתירות של פלסטינים. ההצעה פוגעת בעקרון השוויון בפני החוק. כיוודע, זכות זו של האדם לפנות אל בית המשפט ולקבל סעד, ללא שיוצבו מכשולים בלתי סבירים ומפלים בפניו, הינה זכותו של כל אדם, ואינה מוגבלת לאזרחים וקיומה הינו תנאי הכרחי לקיומן של שאר זכויות היסוד (ע"א 733/95 ארפל אלומניום בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ, פ"ד נא(3) 577).
4. בנוסף, מדובר בסעיף גזעני הגורם לפגיעה בזכות החוקתית לכבוד של אנשים המבקשים לעתור נגד הפרות של זכויותיהם החוקתיות באמצעות פנייה לבית המשפט.
5. המדובר אף בפגיעה בזכותם החוקתית של פלסטינים תושבי השטחים הכבושים לגישה לערכאות השיפוטיות, שכן הנטל הכלכלי הכבד שמבקשים להטיל מציב מכשול משמעותי עבור אוכלוסייה זו שמשמעותה חסימת גישתם לבית המשפט. פגיעה זו מנוגדת להלכה הפסוקה שקבעה שיש לאפשר גישה לערכאות משפטיות וכי זכות זו היא זכות יסוד חוקתית (ראו, למשל, בג"ץ 8276/05 עדאלה נ' שר הבטחון (פורסם במאגרים, 2006.12.12)). וכפי שצוין בע"א 3115/93 ראובן יעקב נ' מנהל מס שבח מקרקעין חיפה, פ"ד נ(4) 549 (1997), "זכותו של כל אדם שלא יועמדו בדרכו מכשולים, אשר ימנעו את מימושה המעשי של זכותו לפנות לבתי

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

המשפט או אשר יכבידו על זכות זו באופן בלתי סביר... למשל, בהשתתפות נטל כספי על המבקש לפנות לערכאות...".

6. מדובר אך בהפרה בוטה לחובות בהתאם למשפט הבינלאומי ההומניטארי והדינים הבינלאומיים בעניין ההגנה על זכויות האדם המחייבים את בתי המשפט לברר הפרות של זכויותיהם ולתת סעד אפקטיבי בגין הפרות אלה. כך, סעיף 2(3) לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות קובע:

"Each State Party to the present Covenant undertakes:

(a) To ensure that any person whose rights or freedoms as herein recognized are violated shall have an effective remedy, notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity"

לאור האמור לעיל, נבקשכם לדחות את ההצעה שבנדון, ככל שהיא תעלה בדיון בוועדה מחר.

לטיפולכם, נודה.

בכבוד רב,

מונא חדאד, עו"ד